

MINISTER ROZWOJU

2016-08-30 Warszawa, 25 sierpnia 2016 r.

SEKRETARIAT
Podsekretarza Stanu

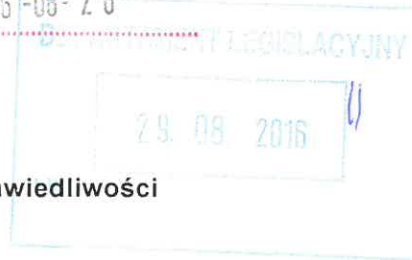
DP.I.0220.349.2016.MK/AN

NK: 181680/16

DL
PODSEKRETAŃ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

Łukasz Piebiak

2016-08-26
Wpłynęło dnia

Pan Łukasz Piebiak
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

2016-08-29

W odpowiedzi na pismo Ministerstwa Sprawiedliwości (MS) z dnia 1 sierpnia br., ze znakami: DL-II-034-1/16/3, 160801-00048, dotyczące prac legislacyjnych zmierzających do wzmocnienia ochrony w polskim porządku prawnym osób, które w dobrej wierze, działając w interesie publicznym, zgłaszają podejrzenia popełnienia przestępstw lub innych naruszeń prawa – tzw. sygnalistów, przedstawiam poniżej stanowisko Ministerstwa Rozwoju (MR), którego podstawą jest załączony do pisma MS materiał poglądowy wraz z kwestionariuszem.

1. W ocenie MR zasadne wydaje się wprowadzenie do projektowanej regulacji kryterium działania w interesie publicznym, które kwalifikowałoby postępowanie sygnalisty jako objętego ochroną.
2. MR rekomenduje przyjęcie szerszego katalogu okoliczności, których ujawnienie przez sygnalistów powinno podlegać ochronie, z zastrzeżeniem, że punktem wyjścia dla ochrony sygnalisty powinno być działanie w interesie publicznym.
3. Zasadnym wydaje się objęcie przyszłą regulacją zarówno pracowników sektora publicznego jak i prywatnego. MR proponuje uregulowanie zagadnienia ochrony sygnalistów w odrębnym akcie prawnym. Jak się wydaje, takie rozwiązanie nie tylko pomogłoby całościowo rozstrzygnąć różne problemy związane z sytuacją sygnalistów, ale także poprzez akt prawny dedykowany ściśle tematyce sygnalistów, przyczyniłoby się do pogłębiania świadomości obywateli w tej kwestii.
4. Biorąc pod uwagę, że istnieje ryzyko represji wobec sygnalistów ze strony pracodawców, przepisy powinny skutecznie przeciwdziałać działaniom odwetowym w stosunku do osób, które informują o nieprawidłowościach. Przy czym wskazane byłoby także objęcie ochroną przed represjami zwłaszcza osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, zwłaszcza na czas określony i na innej podstawie niż stosunek pracy, na przykład na podstawie umów cywilno-prawnych. Ważnym jest stworzenie takiego systemu instytucjonalno-prawnego, aby ciężar dowodu nie był po stronie osób alarmujących o nadużyciach. Na pracowniku mógłby jedynie spoczywać obowiązek uprawdopodobnienia, że stał się przedmiotem wspomnianych działań odwetowych. Natomiast skutecznym sposobem zapobiegania fałszywym zawiadomieniom o popełnieniu nadużycia, czy zniesławieniu lub naruszeniu dób osobistych osób, których zgłoszenie dotyczy, mogłoby być penalizacja takich zachowań.
5. W ocenie MR przyjmowanie zgłoszeń od sygnalistów – funkcjonariuszy publicznych oraz pozostałych obywateli oraz podejmowanie działań w celu zapewnienia sygnalistom ochrony mogłoby zostać powierzone Rzecznikowi Praw Obywatelskich (RPO), przy czym RPO przekazywałby te zgłoszenia właściwym organom, w celu prowadzenia czynności wyjaśniających, gromadzenia materiału dowodowego oraz kierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Szczegółowe uprawnienia poszczególnych organów w przedmiotowym zakresie powinny zostać wskazane w akcie prawnym regulującym kwestię sygnalistów.

5.11 - p. A. Ożarówski
2016/8/29

6. MR rekomenduje przyjęcie jednolitego sposobu sygnalizowania w stosunku do podmiotów państwowych jak i prywatnych oraz jednostopniowy mechanizm zgłaszania/ujawniania nadużyć za pośrednictwem RPO. Przyjęcie takiego rozwiązania, zwiększy bowiem ochronę sygnalistów, gdyż RPO będzie wyposażony w odpowiednie narzędzia prawne do ich ochrony.
7. W ocenie MR zasadne byłoby włączenie do przyszłej regulacji sankcji karnych za stosowanie zachowań odwetowych wobec sygnalisty oraz sankcja za ujawnienie jego tożsamości. Karą za dokonanie takich zachowań może być grzywna, kara ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do np. lat 3.
8. W przypadku ujawniania nadużyć, które mogą obejmować informacje dotyczące ważnego interesu państwa, zakres podmiotowy regulacji powinien obejmować funkcjonariuszy publicznych, a zakres przedmiotowy - sprawy związane przede wszystkim z bezpieczeństwem, obronnością i porządkiem publicznym.

Ministerstwo Rozwoju, w pozostałym zakresie nie zgłasza dodatkowych propozycji rozwiązań. Jednocześnie MR wyraża swoją gotowość do udziału w dalszych pracach nad konkretnymi rozwiązaniami prawnymi w obszarze związanym z sygnalistami.

Z poważaniem,

MINISTER
z up.
Mariusz Haładaj
PODSEKRETARZ STANU

